

Nastal čas vážně se zabývat Senátem ČR. Jeho legitimitou a opodstatněností

- CZ24 News | 25. října 2021

ČESKO: Kdo sleduje současnou štvanci na Zemanu, měl by si uvědomit, jakou má podle Ústavy Senát parlamentu ČR v republikovém politickém systému roli, a především zda tomuto významu odpovídá jeho reálná situace a především činnost.

Poznámka k jeho legitimitě.

Už od dob konstitučních monarchií si panovník vydržoval senát proto a jenom proto, aby mu, vesměs jím jmenované a sprízněné VIP osobnosti, „hlídali“ v parlamentu shromážděné zastupitele lidu, kdyby se náhodou chtěli utrhnout ze řetězu, a ohrozit panovníkovu suverenitu.

Dneska již senát takovou úlohu skoro nikde nemá. I naše Ústava počítá s tím, že půjde spíše o sbor starších, moudřejších, nebo alespoň rozumnějších, leč vždy zkušených politiků, kteří budou zajišťovat kontinuitu státu. Pozoruj-li ale náš senát, nabývám dojmu, že jde spíše o společenství zakomplexovaných politických tatrmanů. S vysokým výskytem figurek s neuznaným, leč přerostlým egem naplňujícím jejich duchovno nenávistí a závistí.

Pokud je jedinec s těmito uvedenými psychickými indispozicemi obklopen zdravým okolím, je v celku neškodný. Jakmile ale jejich koncentrace v nějaké instituci přeroste únosnou míru, zvrhává se ona celá v riziko pro své daleké okolí. V tomto konkrétním případě pro celý náš stát. Zdrojem nenávisti a závisti bývá neúspěšnost. Co je ale zdrojem jejich zakomplexování? Odhaduji, že je to pocit jejich zbytečnosti plynoucí z naší Ústavy.

Jsem zásadním odpůrcem existence úřadu prezidenta, v němž vidím nejhorší pozůstatek monarchismu v republikovém režimu. Jsem sice pro dvě komory parlamentu, ale v žádném případě tak, jak je Senát kodifikován v naší Ústavě. Ale nejen to. Jsem zásadně proti tomu, jak je utvářen. V momentě, kdy se rozhodlo o přímé volbě prezidenta všemi občany, měla být i volba senátorů změněna. V současně platném systému totiž ve skutečnosti nemají demokratickou legitimitu. Ke zvolení jim stačí jakékoliv procento hlasů ze všech občanů, zapsaných ve voličských seznamech. Velice doporučuji, aby při zmínce o kterémkoliv senátorovi bylo za jeho jménem v závorce uvedeno, kolika procenty z oprávněných voličů byl zvolen, aby se občanům ozřejmila síla jejich mandátu.

Ukázalo by se, že tito ústavní činitelé jsou fakticky bez legitimního oprávnění podílet se na správě státu. Jsou sice legálně zvoleni, ale mnozí jen desetinou hlasů svého volebního okrsku. Jak se potom mohou považovat za mluvčí svého regionu! Jaké mají reálně pověření od svých voličů? Neúčast voličů na volbách do senátu není jen dokladem, že jej voliči považují za zbytečný, leč především projevem nesouhlasu s osobnostmi, které kandidují a i tou, která je nakonec zvolena. Senátoři jsou sice legálně zvoleni, ale nemají skutečnou legitimitu.

Při tom není nic jednoduššího než změnit jedinou větu v zákoně o volbě senátorů. Ať zní třeba takto. Senátor je zvolen, získá-li hlasy nadpoloviční většiny všech voličů zapsaných ve volebních seznamech.

Jediná poznámka k činnosti Senátu.

Všeobecně se přepokládá, že Senát bude promyšleně a s moudrostí držet kontinuitu zákonodárné

tvorby. Především zmírňovat tvorbu zákonů, které ve své euforii přijmou noví vítězové voleb a dá se očekávat, že další volby je s vysokou pravděpodobností zruší.

Začíná být špatné, jestliže se senát stane opozicí nové vlády a její činnost co nejvíce doslova bojkotuje. Náš současný senát se ale chová ještě hůř. Nevystupuje pouze jako oponent vlády, ale kde je to jenom možné, tam jedná proti zájmům, programu a chování vlády.

Náznak řešení

Jak jsem řekl, jsem pro dvoukomorový parlament. Má jasné oprávnění v mnohonárodnostním státě. Ale svůj význam má i v národním. Sněmovna by měla být celostátním souborem občanů a senát regionálním. To už ale představuje změnu jak volebního zákona, tak Ústavy. Ona je ale už dávno zralá nejen na novelizování několika článků, ale na systematickou přestavbu.

Stanislav A. Hošek

Zdroj: czechfreepress